

Protokół przesłuchania świadka

Dnia 19 października 1945 r. w Warszawie

Sędzia Śledczy II rejonu Sądu Okręgowego w Warszawie z siedzibą

Prokurator w Warszawie Sąd Grodzki w — Oddział —

w osobie Sędziego *Luksyński*
Prokuratora

z udziałem Protokółanta *L*

w obecności stron *L*

przesłuchał niżej wymienionego w charakterze świadka — bez przysięgi 1) —

Po uprzedzeniu świadka o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania i o treści

art. 107 k.p.k — oraz o znaczeniu przysięgi, Sędzia odebrał od niego przysięgę

na zasadzie art. 109 k.p.k. poczem — 1) świadek zeznał co następuje:

Imię i nazwisko *Helena Hegier*

Wiek *lat 29*

Imiona rodziców *Franciszek i Anna*

Miejsce zamieszkania *Warszawa, Kaszyczynska, 16 - 15*

Zajęcie *biurowa w Biurowej Kuchni, Rady Narodowej*

Wyznanie *rymsko-katolickie*

Karalność *nie karana*

Stosunek do stron *prawydrowo.*

2)
W styczniu 1941 r. zostałam zaaranżowana przez Gestapo w Łódzkiej Kuchni. Następnie zostałam przewieziona do Gestapo w Radymnie, stąd po 2 tygodniach wyjeżdżałam na wolność. Februarie po 4 dniach znowu zaaranżowano w Łódzkiej Kuchni w Radymnie stąd znowu przewieziono do Radymnia a następnie do wyjeżdżałam na Łódź w Lublińcu. W czasie przesłuchania było mi głogo w Radymnie, gdzie było mi po prostu pejnem.

1) Zbędne wyrazy druku należy przekreślić.

2) W tym miejscu wpisać należy odpowiedź, jakiej udzielił świadek, po uprzedzeniu go o prawie odmówienia zeznań (art. 104 k.p.k.).

Hegier Helena

Gestapo

131

... w czasie mego pobytu w więzieniu w Radzynie, - został
w tociu przestępstwa zabił jakiś mścierzna. Gdy wyspo
wadzano mnie na spacer, zaprowadził mnie wizerki do
celi męskiej i zobaczyłem tam na stole wieszniętego
mścierzna. Miał on chyba nie więcej niż 20 lat. Tamże
mścierzna w tym czasie przeprowadzono z tej celi do innej.
Później wkrótce tym samym adwokatem zbijania desza pozm
tym samym, że kilka osób coś uznosilo. Świdniałem z niektórymi
od jednej z wyświeżających, że mścierzna ten został
zabity w czasie przestępstwa. Bedee w tym Gestapo
często widywałem mścierzna Polaka, przywieszony tam
w osłonie z podobnymi łoskami; niektórzy z nich
prawe nie mogli chodzić. Do celi w pracy w słowem
odbywały z przestępstwa przechodził z przez inny pracy,
w której odbywał z bicia. Widniałem w tym pracy
na niedawno pracy dzień wyspaż zarym (na której, jak ty-
patalem śladli w czasie bicia), oraz pejsze i osławice
hoczestkie. Kiedy tam tej srozo bicia i gestapowej
pracownicy mi to skazy, mówiąc że ja wielu innych, i
ja tam dostaję.

Do radnych zaszła tam, poza jednym, że narzutałem jedność
z gestapowcami - postulem nie przynatałem z. Jednocześnie nie-
natalem podpisał, pod groźbą bicia, protokół, którego mi nie
chcieli odebrać. Później - w Lublinie (gdzie dowagałem z
pewnym przestępstwa), powiedzieli, że prawni przynatałem z
jui do wniesienia i podpisaniem protokół. Protokół tego
mi i w Lublinie nie odebrano.

W Lublinie przebywałem do 21. września 1941., siedząc razem z innymi
więźniami - w liczbie około 150, przewieziono mnie do Rzeszowa.
Zapewniano nas zwrócić w Lublinie, że powoła nas na roboty
do gospodarki na wiesi.

- szratam ebar ten w 1945r. (w boicu szratam) to
18.000 cy ty
wyznawki miaty jui numeru ponad 180.000. Karde z wyznawku
szratam szratam #. Jdy ja tam szratam, to byto tam
basacoj mienzalnych szato 10. Przejmiej w bloau byto szaty
po 200 wyznawek. W kwietniu 1945r. byto jui 32 basacoj
mienzalnych. W tym czasie na bloauach (to znaczy w basacoj)
byto chyba po 1500 wyznawek. W piawnych posu latabu
wyznawko z szosu less do fabryk szato szilu kuzij wyznawko.
W roku 1944 i w 1945r. wyznawko z szosu bardzo dury do
fabryk, szatem wyznawko w tym czasie co najmniej szilowazim kuziej.
W tym czasie szosu bardzo dury pyworili i szuworili.
Szobnie szratam szratam w tym czasie - w szosie Kawen-
briick szilo po szilo dui.

Byto mnie na operacji w listopadzie 1942 roku. Bytam
przed tym szratam zdrowo. Byto to 21 listopada 1942r. Przed
operacji karali mi z, szratam w szratam szratam.
Nie szratam mnie szratam, szratam z szratam na operacji.
Przed operacji - szratam Oberhauser szratam mi szilo
szratam i szratam mnie, szratam szratam. Szratam
szratam z, normalaz. Ja szratam szratam, szratam szratam.
Szratam szratam szratam szratam przed operacji, nie
byto. Przed operacji szratam szratam szratam mi szratam
do szratam. Szratam szratam szratam szratam, szratam
szratam. Szratam szratam do szratam szratam, szratam
szratam szratam. Szratam - w szratam szratam, szratam w szratam
nie szratam, szratam mnie szratam przed szratam szratam
operacji, szratam szratam mi szratam szratam i szratam
na szratam szratam. Szratam szratam szratam.

Szratam szratam, ze mi szratam szratam, szratam szratam, ze
szratam mi szratam, bo w szratam czasie w szratam szratam
szratam szratam, to szratam szratam z, ze szratam mi szratam
szratam szratam.

Ad Halerionę, przywieszę w szpitalu ze mną na ścieżce sali - widać, że mała wysepała brzocho presento 1/2 godziny. Odrymatem pytamoni na nozku, toran w sali ogólny. Orutam berwtad w obu nozach, poruczasz ad pachwaj. Były one, jak ciężkie stody. Po cześczeniu noż, zauważyłam, że na lewym udzie i na lewym podudziu mam garę nasecowanę plasterkami. Pnir garę przeszerata z baw. Karida z feli ran miasta około 15 cm. Rdażi z, że maie, więcej po upływie godziny ad operacji miatam jui temperaturę około 39° (mierono mi wówczas temperaturę i widać tam termometru). • Tam wysza temperatura utrzymwała z pnie 5-6 dni. W tym czasie ciam adem watalem doci dury bol w ranach, kęp hpu. jaai z miewa, gdy hwozy z wrod. Orutam kawi ranę. Pnir ten czas nie robiono mi żadnych opalowan. Te plastery gazy, które zauważyłam, bezpośrednie po operacji pnie te 5-6 dni nie były zmienione. W tym czasie ciam dawano mi kwas morfina w płynie. Kadych pora tym zaspał. Jej opjawa morfina nie zaoit i zawnie po wywiciu tej morfina - miatam kępę. Po upływie feli 5-6 dni - na toran moim zrobiono mi opalunek. Widziałam publicz kęp opalunek. Paliyat on na tym że wyszedło ruz i natężono plaster, posmarowane jaai żółty manię. Po 2 godzinach ^{ad operacji} rany zaslepity z, i wtedy maie wisko posowanie na operacji; pnie z, dawo mi do rly pi uś berbowy płym (około 10 cm), oraz zastępn dęzłuy, znowne natężono na kwas maskę. Straciłam pytamoni. Opytowałam na toran. Zmieniłam wówczas, że na lewym udzie mam zatężiż nieig garę pnie atięż zecysta z baw. Na cęzłuy ranach - zmieniło plaster kęp, które były przystrzyżone przayki rany. Holisig była kwas rana na lewym udzie. Znowne miatam pnie kilka dni temperaturę około 39°, w tym, gdy naciematam cęzłuy zmiezo ciężca, to pnie garę przeszerata z rona awolone zielecawep. Widziałam to rany w kilka dni po operacji. Zdrętam wówczas wówczas sama plaster; zmieniłam, że cęzłuy była zaspiwane

opracowała. Kalendarzowi dostarczyły mi materiały i zobowiązałam siebie
opracować tej pracy, zmemniejże gazety, której pomiarowatam przed
zakończaniem mojej pracy. Po wytyżni 2 tygodni ad tej drugiej
operacji, poddano mnie 3^{ej} operacji, której rezultata m. in. na
otwarciu rany na doujmu (prawy) udzie. Później dalszy -
był mnie; więcej łaci rany, jak po 2 operacji. Zasnaciam, że, gdy
robieo mi 4^{ej} operacji, to miotam jenne temperatury
całto 39°. Przed 3^{ej} operacją zachciajto mi „protonil”. Że był
to właśnie „protonil” wiem ad lekarza Oberkaiser. Ta rana
po operacji również rozpięta. Po wytyżni 2 tygodni ad 3^{ej} operacji
zrobiono mi czwartą operację, w czasie której m. in. otworzono mi
niezabliżnioną jenne rany na lewym podudziu. Później zapowia
m; był mnie; więcej łaci rany, jak poprzedniej, 2 tyg. że w dolnej
części tej rany - brzoj jej był; rozchylone i jałf unie rone
do góry, łaci, jałf stłż wewnątrz było coś wte rone. W tym miejscu
2 rany są czyste i więcej zdrowe. Zaws to mnie; nie było podobne
czucia. Nie czułam w tej ranie większej bólu niż w innych
po operacjach. Rana 4^{ej} ozledatam mnie; więcej w trakcie po
4^{ej} operacji, kiedy sama siebie obserwowałam 4 rany. Ból tej
ranie był piekący, tym m; różnił ad bólu w innych ranach.
Po tej czwartej operacji przez 1 1/2 tygodni - mi mojtam rany
pełnami rój, bo zranienie to ból w ranach.

Więcej operacji mi nie zrobiono. Opracowałam oficjalnie robiono mi
raz na 2 tygodni, Para tym jedacaa zobowiązałam siebie sama
opracować.

Sadumieniam, że po pierwszej operacji - przyosta Oberkaiser i sarata
nam 2 Teia partakourzch premieri m; na stronie Teia. W tym
czasie tym samym Teia był; ustanowione jedne nad doujmi.
Zaczęłyśmy protestować, bo to nie powięsto i niebezpieczai
niegustly nas 2 Teia i postawit unowatly postawie nas na nojach.
Był; łaci, że mag wtedy: Cabajawa karja, Grabowka i jenne
abieis. Czutyśmy łaci zmiany ból (ja i czepo unie, nas bowien
bylo zmuszamo do zmiany Teia), że wprowadz wtyżniy 2 bily
Mtiono nas wreszcie na tył górnych Teiaach.

Stegier Sklema

obrotu Teina był przelobowane dla innych chorób, które
miej być peddane operacji.

Jednocześnie wóbecz kę. i ta u mnie, ja i z cępao wai;
bardzo mausta temperakoa, następnę dnia znowu pręażnōno
nas z powrotem na dolne Teina.

Agitem w szpitalu przywatau pue 3 mieżęci (Wtedy moştan
stouci ra puy chui na nożach, leu muniatam tymai z cępa.)
Pofu edestano mnie na blok, gdui jēnew pue 3 mieżęci
leriatam. Na bloku zastatam uuyi z ebodaci. Po 6 mieżęciach
ad ^{pirowny} operacji moştan jui tręby ebodaci, nie moştan jidaca

• jineu up. puyca eaci, lub zeblic' zj. Dopiero po 9 mieżęciach
ad operacji pirownej moştan jui zwoho dui; ebodaci, leu dopiero
mniej wycęj to zonu ad pirownej operacji adymatam moşinai
wycęj ebodaci. Normalnej wtaży u nożach nie adymatam so dui,
gdęi ademiam bol w miżmisch, gęj wycęj ebodaci, osar cępa bol
w udat, gęj puycaoz, lub pę uistku moşinajaru blizu. Nie moşę
lieżai, a samel sępa ebodaci.

Jan szęratam ad pęca - wizniakoa pęcażęczęch w szpitalu w oborci,
pirowne operacji osar pirowne opatunai - adliakoa byty, zaliakoa
pue Zebhandla arbi, nie. Jone operacji i nie stoi ^{pirowne} opatunai
robili ^{amstuni Zebhandla} (Tiber: pęca iny, ebodaci naruiakoa nie pęcajstam.

Narkotne opatunai robili mieżęci leasre: Frydberai, Rosenthal
i Oberhäuser. ^{nie wiem, czy byty robili adwiaderakoa operacji} W tym czasie, sędy w szpitalu ebodaci byli
Trommel i Preiter osar Klimek.

Frydberai - zachężwat zj inonizmie w stomaku do wizniakoa -
opatunai jidaca on robil stomakowo deliakakoi. Natemioch
Rosenthal robil opatunai hortalakoi. O tym nie, ad inyeh
zaliakoa. Mniej robila opatunai Oberhäuser. Szęratam ad zali-
akoa, zę Preiter byl najlepší, trękawat wizniakoi po le-
karsku, ja chosę. O Trommela nie nie umiem pęcażęci.

Klimek byl dołtaw w szpitalu i zdayt z tawie zachężwat zj
^{stomakowo} ^{poprawnie} z stomaku so wizniakoa. Nie pęcajstam naruiakoa kępa
leasra, sędy brat udiat w komisji, ebodaci w marcu, sęmichu 1945.
pępaowadrata, zebęjz' w ebodaci, to znowu, to znowu zezępaowatę
wizniakoi na tawie, ebodaci naję byt szęratam osar tawie, ebodaci

pozostał w rękach. Nie wiem, ile wioseł stracono
wyznówek. Byłam na jidcei selekcyi, atyng presentu, szczyliń, -
wtedy zabierano na fuzendlager (na straconie) wyznówek
stosnie i bardziej wyrezywane fizycznie.

Selekcyi odbywał się blokami, w tym w tym samym bloku
selekcyja odbywała się po wielu razy, chadziło bowiem o to,
że wyemigrować niekiedy ze swoich bloków pod selekcyj, na
inne bloki, względnie nie być obecne na selekcyi, ze względu
na pracę w warunkach, lub para oborem.

Pracami bezpośrednio pod ewakuacyjnym obozem (miej więcej na 3
tygodnie) oglądano nosy, stumacze, że łapy łodzi ewakuowane,
i że ewakuowane muszą mieć zdrowe nosy, że zaś bliżej mają
obozu nosy, łapy, uszereżone autami. Oddzielono również, że
stosnie miały obozu nosy, np. stosnie miały wnosy, na nosach, lub
dużo plam po wrodach, utyskanie na nosy. lub chodzące
nie dotykać. Zabrano je wtedy łapie na fuzendlager. Wyznówek
z nich została tam stracona. W tym fuzendlager nie od razu

~~now~~ tracono wyznówek. Zabrano tam jidcei bardzo mało
jidi. oraz zabierano wyznówek zardenski, tam się powstawają
tylko maierach i nozulek. Tam były także apeli, w obrotach
wybieżano idowone i psidono do pracy. Codziennie wywożono
stawied autami grupy wsiel. Jan opomiedano tracono je
w komonach zarowzek i zpalano poświeć w krematorium.

W obozie był selekcyi - selekwalizentoi przy powoławaniu
ze szpitalu do obozu, airowane były nie do swoich bloków,
lecz na bloki 23 i 24. Stawied napwicy zabierano na samo-
chod. obiceni je wywożono z lasu. Widziałam, Jan dorosły
tych bloków i SS - manii, wyszali bardzo uszczęćczone kobiety
i tych bloków przewiez i wyszali do samochodów. Kopano je
pry tym, jeśli opieraty się, wznoszą się. Widziałam, Jan stawa
dorosły od selekcyi (zabrano je nie znam) - w obozie
selekcyi - zakrywaniem wioseł laski wyszali Jan kociem
za rynn kobiety i mierowata do gnuz, ~~prawa czołach~~

na gk 132/164

Armatorem został budowany w chorze w r. 1742. Państwa
był klas jedyn komuni. w roku zaś 1744 - wybudowano 2. si
komuni. Inżynierem w roku chorze chorze. przesyła do muzeum
chorzowskiego. Paleński z chorze nie było widać.

W r. 1742 pelono duzo osób z roztokami. lub zmarły śmiercią
natomiast. W roku 1744: na początku 1745. Stali sobie te
pracować. z komunią ich brat, pto wiecie ponad 2 milij
wysianiu nad komunią. tym był bardzo ciemny, o stąd
wzrostu. garsonu te komunią klas w czasie nalo

ofiar stę natam, obstrusivali armatorem niemy-wizajone
wymiaru. Ile było paleński w tym armatorem nie wiem.

Adrytaus.
Zawilans: w wyrażeniu, celi w, polymersowa, lepuni, postawi;
Nadpisano: Zestawo, nie pamiętam tego, 18.000 lei, w tym czasie, ad operacji;
piwowaj, piwowne, anastenai zekhardt, nie wiem czy był niektóre domniemane
operacji, stornacow.

Helena Hegier Hegryn

Redakcja Ochrony Słodyczy